

నిరీక్షణ

కావిలిపాటి విజయలక్ష్మి

చెంపా : ఆ అబ్బాయి యెవరు ? అడిగింది పేషన్ మాష్టరు భార్య హిందీలో గిన్నెలు కకగలానికి వచ్చిన దాసీ మనిషిని.

“అమారా బేటా తలవంచి” నెమ్మదిగా చెప్పింది చెంపా.

అక్కర్యంగా చంపావైపు రాగిజుట్టు, తేనే కనులు ఎర్రని శరీరచ్ఛాయా బొంబుగా ఉన్న వదేళ్ళ ఆ అబ్బాయి వైపు మార్చి మార్చి చూసింది. పేషను మాష్టరు భార్య కమలమ్మ.

దీనికిలాటి కొడుకెలా పుట్టాడబ్బా అని గొణుక్కుని గిన్నెలు వాకిట్లో పడేసింది. కమలమ్మ

కుళాయివగ్గర బకెట్ తో నీళ్ళు తెచ్చి చెంపా ముందు పెట్టాకా మెకొనుకు. అతన్ని కూర్చోచుంకెప్పి గిన్నెలు తో మటం ప్రారంభించింది చెంపా.

వీపునిగిన బియ్యం, తొడలపై దాకా పైకి ఉన్న కాకి నిక్కరూ, చింపిర వంకరగా చెరగిన క్రాఫూ. తల్లి దగ్గరలో గొంతుగా మాపున్న అబ్బాయి వైపు నీ పేరు ? అడిగింది కమలమ్మ వాళ్ళకి తెలుగు రాసంతుక హిందీలోనే.

‘టిబ్బా,’ చెప్పాడా అబ్బాయి.

నీ మొక రెక్కకున్నాడు ? కుతూ

హలం ఆపుకోలేక చెంపా నడిగింది కమలమ్మ.

తెలియదన్నట్టు తలవూపింది చెంపా.

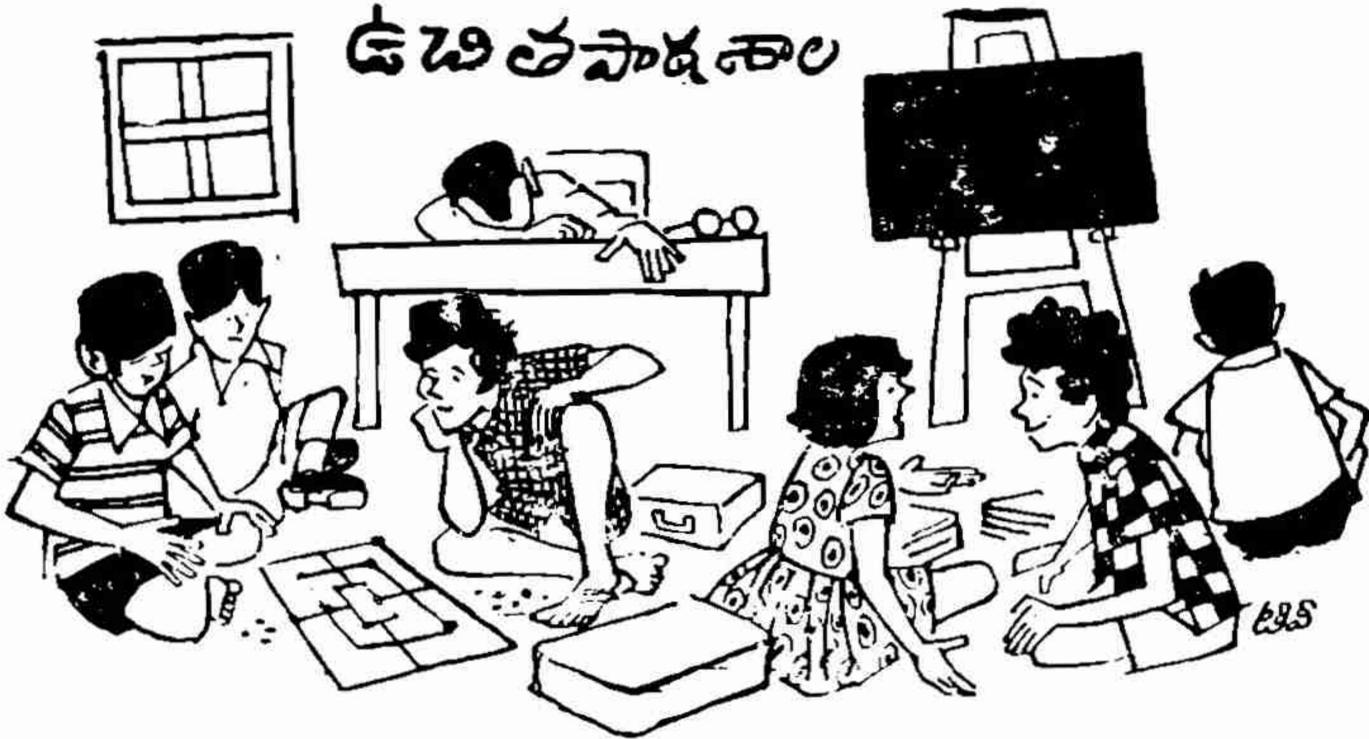
రాయఘరా దాటిన తర్వాత ఓ పేష నది. రైల్వే క్వార్టర్లు. ఒక ట్రావెలర్లు బంగళా. రెండు మూడు చిన్న ప్రయివేటు కిరాణా దుకాణాల వాళ్ళ ఇళ్లమాత్రమే ఉన్నాయక్కడ. అంతలా అడవి అల్లుకుపోయివుంటుంది. కొత్తగా కాపురానికి వచ్చింది ఆ ఊరు భర్తతో కమలమ్మ.

రాత్రి ట్రయినులో దిగి ఆ ఊర్లో అడుగు పెట్టిన కమలమ్మ చుట్టూ ఉన్న అడవివైపు భయం భయంగా చూస్తూ ‘ఈ ఊర్లో ఎలా వుంటున్నారబ్బా! భయంగా ఉండదూ! అసలీ క్వార్టర్స్ లో ఎవరన్నా కాపురాలుంటున్నారా భార్యా పిల్లలతో! అని అడిగింది భర్త రాణి రావుని.

అతనామె మాటకు గల గలా నవ్వేస్తూ నయం, నేనొక్కణ్ణిమాత్రమే ఉన్నాననలేదు. సీటీ అమ్మాయివి కదా! జంగిలీ ఊళ్లెప్పుడూ చూసివుండవేమో! మరేం భయపడకు చాలామంది కాపుర ముంటున్నారు అన్నాడతను.

మీరు స్టేట్ డ్యూటీ చేస్తుంటారు.

ఉచిత పాఠశాల

నేనొక్కతినే ఇంట్లో ఉండలేనుబాబూ.
మీకూడా స్టేషను కొచ్చేస్తుంటాను.

మళ్ళీ నవ్వడతను. చంపావ్,
సాయం రోజానీని ఏవ్వాటు చేస్తారే
అంటూ.

వారి వెనుక రైలు వట్టుకు నడు
స్తూన్న జమేదారుకి తెలుగు రాదు కనుక
వారి మాటలు అర్థంకాలేదు.

ఉచితం కిటికీ తెరచి బయటకు
చూసింది కమలమ్మ. అంతా అడివి,
మళ్ళీ వెంటనే తలుపులు మూసేసింది.

ఏం భయమేస్తుందా తలుపులు
మూసేశావ్ ; చిలిపిగా నవ్వాడు రాజారావు.

అవునన్నట్లు తలవూపి నేను మా
వాళ్ళింటికి వెళిపోతాను అంది కమ
లమ్మ.

ఉద్యోగం రిజైన్ చేసి నీ వెంట
వచ్చేస్తాను అన్నాడు రాజారావు.

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

అనామిక

తాము తెచ్చుకున్న కేరేడి గిన్నెలు
మరికొన్ని వంటకని తెచ్చిన గిన్నెలూ
రాజారావు వంటచేసుకునే గిన్నెలు
అన్నీ బాత్ రూమ్ లో పడేసి, రోజానీ
అన్నారు ఏదీ కబురు చెయ్యండి అంది
కమలమ్మ భర్తతో.

ఈ గిన్నెలన్నీ చూస్తే అది పారి
పోతుంది. నేను ఈ అమ్మగారి దగ్గర
పని చెయ్యను బాబోయ్ అని. సంగోరు
కడిగేసుకో కబురు చేస్తాను దానికి
అన్నాడు రాజారావు.

నిజమే అనుకున్న కమలమ్మ అలానే
చేసింది.

తొమ్మిది గంటల ప్రాంతాన
పాతికా ముప్పయి మధ్య వయస్సు
యువతి ఒడ్డి కట్టు చీర, రవికత్ నమ
స్కార్ మా అని చేతులు విసయంగా
జోడిస్తే, తుమ్... అని ఆగిపోయిందికమ
లమ్మ.

తమ ఇంటి దాశీని. అని హిందీలో

చెప్పిందామె. వాళ్ళు హిందీ ఒరియా కలిపి మాట్లాడుతుంటారు. తమ పుట్టిల్లు టాలానగర్ కావటం వలన కమలమ్మకి భాషరాదనే ఇబ్బందిలేదు.

గదిగబా గి న్నె అ కడగుతూంది చెంపా. దొరలాటి కుత్తాడు నీకెలా పుట్టాడు. ఇలాటి కొడుకు అని చెంపాని అడిగితెలుసుకోవాలని చాలా ఉబలాటంగా ఉంది కమలమ్మకి. కాని ఆమెతో తన పరిచయం ఇవ్వాలే. ఎంత దాళిదయినా ఏమనుకుంటుందో, అని అప్పటి కా ప్రశ్న వెయ్యకండా ఊరుకుంది.

వారం రోజులు గడిచాయి. చెంపా చాలా నెమ్మదయిన మనిషి, అంతేకాదు ఒకనాడు ఈ పని నువ్వు చెయ్యాలి అని చెపితే మర్నాటి నుంచీ మరి చెప్పనట్లైతే రలేదు, చకచకా పనులు చేసుకుని వెళ్ళిపోతుంది. తనకై తానేమీ మాట్లాడదు. రాజారావు డ్యూటీకి వెళ్ళే ముందు వస్తుంది. కమలమ్మ గదిలో ఆమె మంచం దగ్గరలో ఒక నులక మంచం వాళ్ళకుని పడకుంటుంది. 'ఈ వారం రోజులలో నీ కా కొడుకు దొరికాడా? లేక పుట్టాడా? అని అడగాని చాలాసార్లు ప్రయత్నించింది కమలమ్మ. కాని ముఖావంగా వుండిపోయే చెంపాతో ఆ నలకాషణ ఎలా ప్రారంభించాలో, ఎలా అడగాలో తెలియక, తీరా అడిగేస్తే తననేం అపార్థం చేసుకుంటుందో అని జంకు

తోను, వ్యక్తిగత విషయాలు ప్రశ్నించే వ్యక్తిని తన పని మానుకుంటుందేమో అనే భయంతోనూ అడగలేకపోయింది.

నల్లగా మొద్దులా వుండే చెంపాకి, అ ఎట్టి కుత్తా దెలా పుట్టాడండీ! భర్తని అడిగింది ఓ రోజు మధ్యాహ్నం.

వచ్చింది అనుమానం! నాకూ తెలియదు. చెంపా గురించి ఏజేవో కథలు చెప్పుకుంటారు. ఈ ప్రశ్న దాన్నే వెయ్యకపోయావా? అన్నాడతను,

ఏమనుకుంటుందో... ఏమిటాకథలు? కతూహలంగా అడిగిందామె.

ఆ కొడుకెవరో దొరకి పుట్టాడంటారు. దీనికి పెళ్ళి పెటాకులూ లేవట. మనిల్లా మరో రెండిళ్ళలో పనిచేసి పాతికా ముప్పయి రూపాయలు సంపాదిస్తుంది. అంతవరకూ నాకు తెలియదు. అన్నాడతను.

ఆ నాటినుంచీ మరి కతూహలం ఎక్కువయింది కమలమ్మకి.

నీ కొడుకుని తీసుకురావేం? వాడెక్కడ పడుకుంటాడు? అడిగింది ఓ రోజు రాత్రి తన మంచం పక్కన మంచం వాళ్ళకుని పడుకుంటూన్న చెంపాని.

మా నాన్న దగ్గర, చెప్పింది చెంపా. నేను ఒకమాట అడుగుతాను ఏమీ అనుకోవుకదూ?

అడగండమ్మా. అనుకోవటానికేముంది? నవ్వుబోయింది చెంపా.

నువ్వు మామూలు మనదేశపు మనిషిలా ఉంటావు కాని....

నా కొడుకు దొరబిడ్డలా ఉంటాడు. అదేకదమ్మా. మీ అనుమానం. చాలా మందికి తెలుస నకుంటాను. వాడు నాకెలా పుట్టాడో చోటా బాబుకి తెల్సే ఉంటుంది. మీకు చెప్పలేదా? ఆదోలా నవ్వుతూ అడిగింది చెంపా.

చోటాబాబుకి తెలియదట నీకు అభ్యంతరంలేకపోతే చెప్పు మోసపోయావా?

అవునమ్మా.... అంటే చెప్పింది చెంపా. అంతకన్నా ఎలా మోసగించగించబడింది చెప్పలేదు చెంపా.... ఎవరికీ చెప్పదు.

వత్తిగిలి కనులు మూసుకున్నవెంపా కనుకొలకుల్లో నీటిబొట్లు విలిచాయి.

ఆమె మనసు గతంవైపు నడిచింది.
* * *

అవ్వారా ట్రావెలర్లు బంగళా ముందు జీపు ఆగింది. వాచ్ మెన్ బుద్ధుల హడావుడిగా టిప్స్ గ్రహించారు. జీపులోంచి పొడవటి దొర దిగారు. అతని వెనుక తెచ్చుకున్న సామాన్లు బంగ్లాలో చేరవేశాడు బుద్ధులు.

తర్వాత టీ తయారుచేసి తెచ్చాడు, టీలో డ్రైడ్ నంజుకు తింటూ, వంట మువ్వు చేస్తావా అడిగాడు దొర.

పాతిక సంవత్సరాల వయస్సులో

అనామిక

చురుగ్గా ఉండే దొరవైపు ఓసారి చూసినవ్వి. చేస్తాను సర్ అన్నాడు బుద్ధులు. బుద్ధులు మాట్లాడే ఒరియ, హిందీ కలసిన భాషే దొర చక్కగా మాట్లాడుతూంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది బుద్ధునికి.

దొరగన్ పట్టుకొని అడవిలోకి వెళ్తూ, కొంచెం దబ్బులు బుద్ధునికిచ్చాడు.

దొరపేరు ఏమిటో తెలియదుకాని, అతన్ని అందరూ లంచా సాబ్ అనటం ప్రారంభించారు. అతను ఉదయం టీ, రాత్రి తీసుకున్నాక వేటకు వెళ్తాడు. మళ్ళీ సాయంత్రం షికారుగా తుపాకి చేత్తో పట్టుకొని అడవిలో తిరుగుతాడు.

బుద్ధులు కూతురు చెంపా సాయంతో వంటచేస్తాడు. చెంపాకి పద్దెనిమిదేళ్ళ వయస్సుంది. ఆమెను ఇవ్వమని పెళ్ళి చేసుకుంటామని ఎందరో వాళ్ళ జాతి యువకులు ఆడిగారు. కాని ఆమెకు తగిన వారు వీళ్ళుకాదని నిరాకరిస్తూ వస్తున్నాడు బుద్ధులు. వాళ్ళ జాతిలో ఎత్తుకుపోయి పెళ్ళి చేసుకోవటం వంటి రాక్షస వివాహం కూడా ఆచారంలో ఉంది. ఆ ఆవకాశం కోసం ఎదురు చూసేవారూ ఉన్నారు అయితే చెంపా బంగ్లా ఆవరణలో ఉన్న వారింటి గడపదాటి ఎక్కడికి వెళ్ళదు.

దొరవచ్చి వారందాటింది. ఎన్నాళ్ళుంటాడో ఎప్పుడు వెళ్తాడో తెలియదు. ఒక్కొక్కరోజు రాత్రి బాగాతగి పియానో వాయిస్తూ పాట పాడతాడు. ఆ పాట.

ఆ వాయిద్యం, చెంపా చెవుల కెంకో
ఇంపుగా వినిపిస్తాయ్. అతను వాకిట్లో
కూర్చుని పాడుతూంటే ఆమె గుబురుగా
ఉన్న మందార చెట్టు చాటున నిల్చుని,
అతని వై పే తన్మయంగా చూస్తూ
పాట వింటుంది.

ఎంత బాగుంటాడు. లంచాసాబ్, ఎంత
చక్కని పాట పాడుతాడు : అని ఏ వంద
సార్లను కుందో చెంపా.

మత్తుగా ఈ గి పో తూ పియానో
వాయిస్తూ తేలిపోయే గొంతుతో ఏదో
పాడుతున్నాడు దొ ర. మందార చెట్టు
కొమ్మలు కదిలాయ్.

గమనించిన దొరగన్లో తూటాలు
బిగించాడు.

దొర తుపాకి తనవైపు గురిపెట్టడం
చూసింది చెంపా. సాబ్ నేను అంటూ
కెవ్వన అరచి అతని ఎదర కొచ్చి
విల్చింది.

నువ్వెవరు ? ఎందుకు వచ్చావ్ ?
అని అడిగిన దొర కనుబొమలు ముడి
వడ్డాయ్.

ఆ చెట్టు చాటున నిల్చుని మీ పాట
రోజూ వింటాను మీ రెంకో బాగా
పాడతారు. ఇంకెంకో బాగుంటారు. తడ
బాటుగా అలా ఒక్కసారిగా అతని
ఎ ద ర నిల్చోవటం వల్ల బిడియంగా
అంది చెంపా.

అలాగా అన్నట్లు తలపకించింది.
చిన్నగానవ్వి రా కూర్చో అని తన

వక్కచోటు చూపించాడు దొర.

అతనిపక్కన కూర్చుంది చెంపా.

అతను మళ్ళీ పాట మొదలుపెట్టాడు.
బుద్ధా గాధ నిద్రలో ఉన్నాడు.

అతని సాన్నిధ్యంలో, కూర్చుని
అతని పాట వింటూ అతని రూపం పరి
కిస్తూ మత్తుగా అరమోడ్చు కన్నులతో
ఈ ప్రపంచాన్నే విస్మరించింది చెంపా
పరవశంతో.

ఇలా నాలుగు రాత్రులు గడిచాయి.
బుద్ధా నిద్రపోగానే వచ్చి దొరపక్కన
కూర్చుంటుంది చెంపా.

ఓరోజు తన దగ్గర్లో కూర్చున్న
చెంపా దగ్గరగా జరిగి పాట బాగుందా :
అడిగాడు లంచాసాబ్.

అతనికరీరం తనకరీరాన్ని తాకు
తూం చే సన్నగా వళ్లు పులకి
స్తూంటే మత్తుగా తల ఊపింది చెంపా.

మరొక ఐమనిమిషాలు గడిచాక
దొ చెయ్యి చెంపా నడుముని చుట్టి
బిగుసుకుంది.

ఆ చెయ్యి విడిపించుకోవాలని ప్రయ
త్నించి లాభంలేక, పెళ్ళిచేసుకుంటారా?
అని అడిగింది లోతుకుపోయిన
స్వయంతో చెంపా.

సాదీ_అంటూ పెళ్ళున నవ్వాడు
లంచాసాబ్.

ఆ నవ్వులోని అర్థం లోతులూ తెలి
యవు చెంపాకి. అతని చేతులు తనను
చుట్టుకుని దగ్గరకు లాక్కుంటూంటే.

అతను తనను పెళ్ళి చేసుకోవటం ఇష్టమయే, ఇలా చేస్తున్నాడనుకొని అతని కౌగిలిలో ఒదిగిపోయింది.

అతను ఆశగా ఆకలిగా ఆమెను ప్రతిరోజూ అనుభవిస్తున్నాడు. 'లంచా సాబ్. చదువుకున్నవాడు. ఆఫీసరు. తన భర్త అని మురిసిపోయి తన అదృష్టానికి తానే గర్విస్తుంది చెంపా.

నెలరోజులు గడిచాయి. పెట్టే బెడింగూ సర్దుకొని జీప్ లో కూర్చున్న లంచాసాబ్ వైపు దీనంగా చూసింది చెంపా. అతనామె ఉనికిని గమనించనే లేదు. జీపు వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తావ్? అని అడగాలనుకున్న చెంపా పెదవులు విడనేలేదు. ఆమె అడుగులు ముందుకు పడలేదు. స్థాణువులా చేష్టలుదక్కి, జీపు వెళ్ళినవైపు చూస్తూ ప్రతిమలా నిల్చుంది కొంచెం సేపు. తర్వాత దోసిట్లో ముఖం దాచుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. అతను తనతో మాట మత్రమన్నా చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయాడని ఏడ్చింది కాని. తనను మోసగించి వెళ్ళిపోయాడని అనుకోలేక పోయింది.

బింగ్లాకి ఏ ఆఫీసరు వచ్చాడన్నా ఆతృతగా లంచాసాబ్ వచ్చాడేమో అని చూస్తుంది చెంపా. నిరాశగా వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోతుంది. రెండు నెలలు గడిచాయి. తండ్రి దగ్గర మరీ రహస్యం దాచలేక పోయింది చెంపా.

అనామిక

లంచాసాబ్ ఎప్పుడు వస్తాడు? అని అడిగింది ఒకరోజు తండ్రిని.

మళ్ళీవస్తాడని చెప్పలేమమ్మా, ఉద్యోగస్తులు కదా, దేశమంతా తిరుగుతారు. అన్నా డతను.

లేదు. తప్పక మళ్ళీ వస్తాడు. అంది చెంపా.

నవ్వి ఊరుకున్నా డతను.

అతను నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటాడు. రెండు క్షణాల తర్వాత నెమ్మదిగా చెప్పింది చెంపా.

బద్దూ వెట్టిదావివైపు, ఉత్త అమాయకురాలివైపు చూసినట్లు చూసి నవ్వి ఆ లండన్ దొర ఈ అడవిపిల్లను పెళ్ళి చేసుకుంటాడా, హాస్యమాడాడు కాబోలు నిన్ను అన్నాడు.

హాస్యంకాదు. నిజం. మే మిద్దరం భార్యారల్లానేతిరిగాం. అందిచెంపాసిగ్గు పడుతూనే భయంభయంగా తండ్రివైపు చూసింది చెంపా.

అబె అంబె ఏమిటమ్మా కంగారు పడిపోతున్నాడతను,

లంచాసాబ్ చాలా మంచివాడు. అత పెద్ద ఆఫీసరు, చదివిస్తాడూ అబద్ధం ఆడడు. అన్యాయంచెయ్యడు. నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటానని చెప్పాడు. మళ్ళీ వస్తాడు, నన్నా అని ఏడ్చేసింది చెంపా.

ఏడవకు అలానే వస్తాడులే. అని కూతురు అమాయకత్వానికి జాలిగా దగ్గ

రకు తీసుకు ఓదార్చాడు. కాని తర్వాత చెంపా గర్భవతి అని నలుగురూ గుస గుసలాడుతూంటే కూతుర్ని చంపాం న్నంత కోపం వచ్చిందతనికి. చెయ్యెత్తి తనపైకి వచ్చే తండ్రి కాళ్ళకు చుట్టు కుంది చెంపా. లంచాసాబ్ ఇంక రాదు నన్ను చంపేయ్, అంటూ. జాలిలో ద్రవించిపోయిందతని పితృహృదయం. మానంగా ఆమెను లేవనెత్తి దగ్గరకు తీసుకొని ఓదార్చాడు.

ఈల పెద్దలు వంచాయితో బుద్ధుని, చెంపాని కులంనుంచి బహిష్కరించారు.

చెంపా. అచ్చం లంచాసాబ్ పోలికలు పుణికిపుచ్చుకున్న కొడుకుని కన్నది.

ఇప్పుడు బుద్ధుని చెంపాకు కులం వాళ్ళతో సంబంధం, బాంధవ్యాలు లేవు. బుద్ధు బంగ్లా వాచ్ మెన్ గా పనిచేస్తున్నాడు. చెంపా రెండు మూడు ఇళ్ళలో పనిచేస్తుంది. టిబ్బా అంటే ప్రాణం బుద్ధుని.

అనాడునుంచి ఈనాటివరకూ బంగ్లా కేదన్నా జీవు వచ్చిందంటే. ఎవరన్నా వచ్చారంటే. లంచాసాబ్ వచ్చివుంటాడు అని ఆత్రుతగా, వృందించే హృదయంతో తడబడే అడుగులతో బంగ్లాకు వెళ్ళి వచ్చినవారిని చూసి నిరాశగా నిస్పృహగా వెనుదిరిగి కమల నీరు నింపుకుంటుంది చెంపా. తీరిక చిక్కి

నప్పుడల్లా లంచాసాబ్ మాటలూ అతని రూపం, అతని వ్రవర్తనాగతం నెమరు వేసుకుంటూ ఆస్మృతులతో పరవశించి పోతుంది. లంచాసాబ్ ఏ నాటికన్నా వస్తాడు అనుకుని తృప్తిపడతుంది.

ఎలా మోసపోయావ్ ? అని రెండు మూడుసార్లు అడిగింది కమలమ్మ.

టిబ్బాకండ్రి రానివ్వండి చెబుతాను. నేను మోసపోయానో లేదో నాకు తెలియదు. టిబ్బా తండ్రి చాలా మంచివాడు. తిరిగి నాకోసం వస్తాడు ఎప్పటికైనా అంది చెంపా.

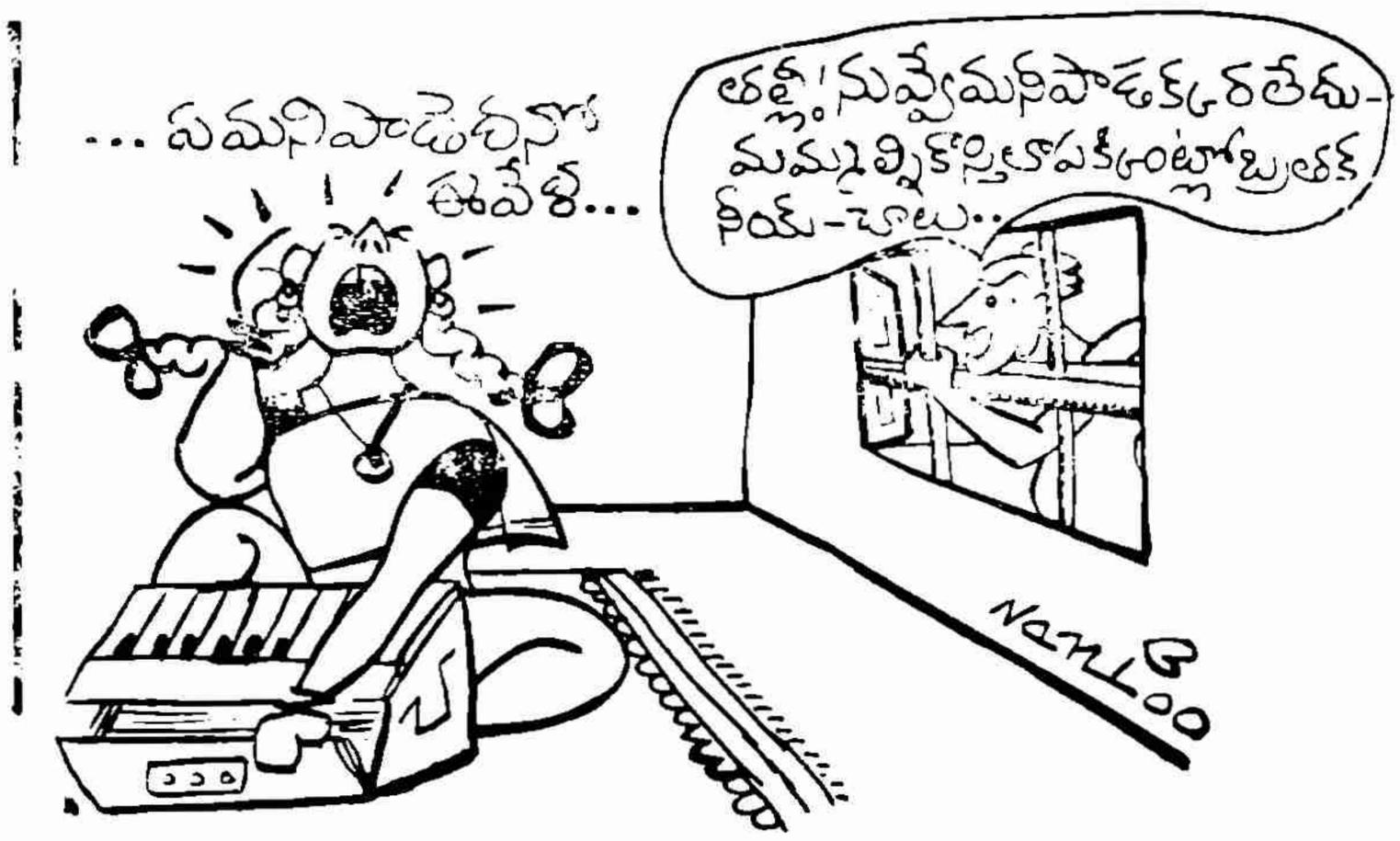
ఆమె విశ్వాసానికి, నమ్మకానికి జాలిగా సానుభూతిగా చూసింది చెంపా వైపు కమలమ్మ.

మర్నాడు భర్తతో దానికా దొరపైన ఎంత నమ్మకమో పాపం పిచ్చిది ఇంకా తనకోసం వస్తాడంటుంది చెంపా అంది కమలమ్మ.

తను ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా వచ్చాడట అప్పుడు దీన్ని నమ్మించి అను తీర్చు కునిపోయాడు. మళ్ళీ వస్తానని చెప్పి ఉంటాడు. ఇది వాడికోసం ప్రతిక్షణం ఎదురుచూస్తూ బ్రతుకుతూండటం లంచాసాబ్ వచ్చాడు అని కుఱ్ఱకారు దాన్ని ఉడికిస్తుంటారట. కాని చాలా మంచి మనిషి కదూ ? అన్నాడు రాజారావు.

మంచిదేకాని ఎప్పుడన్నా లంచాసాబ్ దీనికోసం వస్తాడంటారా ?

గలగలానవ్వి వాడు దీన్ని ఎప్పుడో

మరచిపోయి ఉంటాడు. అశ్వాదతను. రెండు సవత్సరాలు గడిచాయి. ఓ రోజు ఉదయాన్నె బంగారుముదు జీపు ఆగింది. జీపులోంచి పొడవైన దొర, దొరసాని ఇద్దరు పిల్లలూ దిగారు. ఇప్ప చెట్టుచాటునుంచి ఒక్కంకా కనులు చేసుకుచూసుంది చెంపా. బునూ, టిబ్బూ జీపుగరకెళ్ళినమ స్కరించి సామాను బంగారులో చేరేశారు. దృష్టి మందగించిచ బునూ దొర వెళ్ళు గుచ్చిగుచ్చి చూడటం మొదలు పెట్టాడు. దొర హడావుడిగా పి. డబ్బు. బంగారు వెళ్ళు జీపులో మళ్ళి వెళ్ళి పోయాడు. దొరసావమ్మ పిల్లలూ బంగారులో స్నానాలుచేసి టీతాగి రొట్టెలుతినారు. చెంపా చక చకా వాళ్ళకన్నీ అమరు సూంది. వచ్చినతను లంచాసాబ్ అవునా కాదా; అనే సందేహంతో, మనస్సు

మనస్సులో లేదు చెంపాకి. ఏ పనీ చేత పట్టడం లేదు. మళ్ళి పది గంట వేళ మరికొంత మందితో వచ్చారు బంగారుకి దొర. భోజనాలయ్యాయి. పన్నెండు ప్రాంశన్నగాని ఆతన్ని దగరగా చూడటానికి అవకాశం కుదరలేదు చెంపాకి. సాయంత్రం మళ్ళి సామాను ఒప్పుకో చేరవేశాడు బునూ. దొర సానీ. పిల్లలూ వెళ్ళు టిబ్బూ చేతిలో పది రూపాయల కొయితం వుంచారు. జీపులోడుమించి దూసుకుపోతూంటే దీనంగా అతే చూస్తున్న చెంపాకనుల్లో నీటి తెరలు వారి మనగలు కమ్మాయి చూపులు. లంచాసాబ్ అని చాలామంది గుస గుస లాడారు. విన్నది చెంపా. నాతో మాటాడటానికి ఆతనికి వీలవ లేదు. మళ్ళి వస్తాడు అనుకుంది. మళ్ళి నిరీక్షిస్తుంది లంచా సాబ్ రాక కోసం.